

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tasavvuf felsefesinin bir yansıması görülmez?

- A) Sûret-i kesretle olmuş muhtelif
Cümlesinün zâtı birdür çün elif
(Her şeyin zâtı elif harfi gibi birdir. Kesret görüntüsüyle çeşit çeşit olmuştur.)
- B) Âlem-i vahdete nazar kılsan
Yokdur anda tarîk u nazm u nesak
(Vahdet âlemine dikkatle bakıldığında, orada kural, söz ve şeklin olmadığı görülür.)
- C) 'İşk îmâmdur bize gönül cemâ'at
Kiblemüz dost yüzi dâimdür salât
(Aşk imamımız, gönül cemaatimiz, sevgilinin yüzü kiblemiz ve namaz devam edenimizdir.)
- D) Dünya vü 'ukbâda iy Rabb-i Rahîm
Afv it gösterme bize hiç bîm
(Ey Rabbim! Bizi affet, dünyada ve ahirette bize hiç korku / tehlike yaşatma.)
- E) Hakk'ı bulmak isteyenler eylesün nefsin dervîş
Çalap bize mürşid virmiş dervîş olubilsem dervîş
(Hakkı bulmak isteyenler benliklerini dervişe dönüştürsünler. Yaratıcı bize rehber vermiş, keşke derviş olabilsem.)

2. Ahmed Eflâkî'nin - - - - adlı eseri Mevlâna ve Mevlevî tarikâtı hakkında en geniş bilgileri içermektedir. Bir girişle on bölümden ibaret olan eserin ilk dokuz bölümü sırasıyla Mevlâna'nın babası Bahâeddin Veled'in, Burhâneddin Tirmizî'nin, Mevlâna'nın, Şems-i Tebrîzî'nin, Selâhaddîn-i Zerkûb'un, Hüsâmeddin Çelebi'nin, Sultan Veled'in, Ârif Çelebi'nin ve Şemseddin Emîr Âbid'in hâl tercümelerine ayrılmış, onuncu bölüm Mevlâna ve etrafındakilerin çocukları ile tarikat soyağaçlarına ayrılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hurşid u Ferahşad
B) Menakibü'l-Arifin
C) Kelile ve Dimne
D) Kâbusname
E) Cemşid u Hurşid

3. (I) Menkıbevî hayatının, bazı kaynakların sağladığı bilgi kırıntılarının ve şiirlerinden çıkarılan birtakım ipuçlarının dışında Yunus Emre ile ilgili elde herhangi bir sağlam belge bulunmamaktadır. (II) XIII-XIV. yüzyıllarda yaşadığı, Hacı Bektaşî Velî ve Mevlâna ile görüştüğü bilinmektedir. (III) Şiirlerinden anlaşıldığına göre Arapça ve Farsçayı bilmekte olup tefsir, hadis gibi dinî ilimlere ve tasavvufi bilgilere vâkıftır. (IV) Divan ve Risaletü'n-Nushiyye isimli iki eseri vardır. (V) Anadolu Türkçesinin bir yazı dili hâline gelmesinde büyük katkılar sağlayan bu eserlerindeki şiirlerini aruz ölçüsüyle kaleme almıştır.

Yunus Emre ile ilgili numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Yolına cânın viren cânbâz imiş
Aşk eri maşûkına dem-sâz imiş
Gizleyem dir idi âşık râzını
Gözyaşı yüz sarusu gammâz imiş
(dem-sâz: dost, sırdaş; râz: sır)

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir tuyuğdan alınmıştır.
B) Kapalı istiare vardır.
C) Cinaslı söyleyişe başvurulmuştur.
D) Kafiye örgüsü aaxa şeklindedir.
E) Âşığın bazı vasıflarına değinilmiştir.

5. * Sabr eyle gönül derdüne dermân ire umma
Cân atma oda bîhude cânân ire umma
(bîhude: boşu boşuna)
- * Bahâr irişdi vü kıldı cihânı nûrânî
Gelün teferrüc idelüm gül ü gülistânı
(teferrüc: gezinti)

Bu dizelerde,

- I. Vezin
II. Tema
III. Edebî sanat
IV. Redif

özelliklerinden hangileri ortaktır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III.
D) II ve IV. E) III ve IV.

Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki İlk Ürünleri (XIII-XIV. yy.)

6. İy Süleymân şol kopuzuñ kılını
Bur kim öğrenelüm bu kuşlar dilini
...
Biz bu Gülşen-nâme'de kim eyledük
Dükeli 'ilm ıstılâhın söyledük
- Bu dizeler aşağıdaki eserin hangisinden alınmıştır?**
- A) İskendername
B) Dede Korkut Hikâyeleri
C) Mantıku't-Tayr
D) Süheyl ü Nevbahar
E) Danişmendname
7. Osmanlı Devleti'nin kuruluş devrinde yazılmış olan bu eser hiç şüphesiz Türk edebiyatının önde gelen, değerli ve temel eserlerinden biridir. Zira bu telif nasihatname, Türk edebiyatının XIV. yüzyıldaki en büyük mesnevisi olup Türkçeye duyarlı dili ile yazıldığı devrin Türk hayat ve yaşayışını en iyi şekilde yansıtmaktadır.
- Bu parçada tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Garibname
B) Felekname
C) Çarhname
D) İbtidaname
E) Fakrname
8. Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki ilk ürünleri ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?
- A) İskendername, büyük İskender'in Doğu seferleri ve fetihleriyle ilgili bir mesnevidir.
B) Sultan Veled'in en önemli eseri olan Rebabname'si, babası Mevlâna, halifeleri ve yakın çevresi hakkında en güvenilir bilgileri içeren 9007 beyitlik bir mesnevidir.
C) Keramat-ı Ahi Evran, Gülşehri'nin kaleme aldığı 167 beyitlik bir mesnevidir.
D) Garibname, Âşık Paşa tarafından kaleme alınan Türk tasavvuf edebiyatının en eski, en orijinal ve en tesirli eserlerinden biridir.
E) Eski Anadolu Türkçesi Dönemi eserlerinden olan Hacı Bektaş-ı Veli'nin Makalat'ının aslı Arapçadır.

9. Senün oglun diridür sanma ölü
Şimdi sulţân durur oglun bil bellü
...
Bunu işitdi yüzün urdı yire
Secde kıldı etdi şükr ol yüz ura
...
Yine eytdi ey benüm gözüm nûrı
Kandasın ey Bünyâmin'üm gel beri
- Cânum ârzûsı vü gönlüm yemişi
Bünyâmin'üm ey görünmeyen eşi
(Eytdi: dedi; Kanda: nerede)
- Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?**
- A) Nida
B) İstifham
C) Teşbih
D) Teşhis
E) Tezat
10. * XI. yüzyılda İç Anadolu'da Bizans'a karşı yaptığı fetihlerle şöhret bulan bir kahramanın adı etrafında teşekkül etmiş fetih menkıbelerinden oluşmaktadır. Bu menkıbelerle ilgi duyan II. İzzeddin Keykâvus'un emriyle İbn Alâ tarafından derlenmiştir.
- * Mevlâna'nın vaaz ve sohbetlerinde yaptığı konuşmalardan oluşmaktadır.
- * Emir Sultan'ın isteği üzerine 14. yüzyıl şairlerinden Ahmedî tarafından kaleme alınan bu mesnevi Çin fağfuru-nun oğlu ile Rum kayserinin kızı arasındaki aşk anlatılmaktadır.
- * Kul Mes'ud'un Farsçadan Türkçeye çevirerek Aydınoğlu Umur Bey'e sunduğu bu eser, sembolik-didaktik hikâyeler içermektedir.
- Bu cümlelerde hakkında bilgi verilmeyen eser aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Cemşid u Hurşid
B) Danişmendname
C) Kelile ve Dimne
D) Battalname
E) Mecalis-i Seb'a
11. Aşağıdaki sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?
- A) Ahmet Fakih-Çarhname
B) Ahmed-i Dai-İskendername
C) Yusuf u Zeliha-Şeyyad Hamza
D) Hoca Mesud- Süheyl ü Nevbahar
E) Şeyhoğlu Mustafa-Hurşidname

